

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2012. július 19.*

„Fellebbezés — Verseny — Kartellek — A nyersdohány felvásárlásának és elsődleges feldolgozásának spanyol piaca — Árrögzítés és piacfelosztás — Az EK 81. cikk megsértése — A leányvállalatok jogsértő magatartásának anyavállalatoknak való betudhatósága — Az ártatlanság védelme — Védelemhez való jog — Indokolási kötelezettség — Egyenlő bánásmód”

A C-628/10. P. és C-14/11. P. sz. egyesített ügyekben,

az **Alliance One International Inc.**, korábban Standard Commercial Corp. (székhelye: Danville [Egyesült Államok]),

a **Standard Commercial Tobacco Co. Inc.** (székhelye: Wilson [Egyesült Államok])

(képviselik őket: M. Odriozola Alén és A. João Vide abogados)

fellebbezőknek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2010. december 28-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd** (székhelye: Vaduz [Liechtenstein]),

felperes az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság** (képviselik: F. Castillo de la Torre, E. Gippini Fournier és R. Sauer, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

valamint

az **Európai Bizottság** (képviselik: F. Castillo de la Torre, E. Gippini Fournier és R. Sauer, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2011. január 7-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

* Az eljárás nyelve: angol.

a többi fél az eljárásban:

az **Alliance One International Inc.**,

a **Standard Commercial Tobacco Co. Inc.**,

a **Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd**

(képviselik őket: M. Odriozola Alén és A. João Vide abogados)

felperesek az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, M. Safjan és A. Prechal tanácselnökök, K. Schieman, Juhász E., G. Arestis, A. Arabadjiev (előadó), D. Šváby, M. Berger és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. november 16-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2012. január 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével az Alliance One International Inc. (a továbbiakban: AOI), korábban Standard Commercial Corp (a továbbiakban: SCC), (C-628/10. P. sz. ügy) és a Standard Commercial Tobacco Co. Inc. (a továbbiakban: SCTC) egyrészt az Európai Unió Törvényszékének T-24/05. sz., Alliance One International és társai kontra Bizottság ügyben 2010. október 27-én hozott ítéletének (EBHT 2010., II-5329. o., a továbbiakban: a megtámadott ítélet) – amelyben a Törvényszék elutasította az [EK 81. cikk] alkalmazására vonatkozóan indított eljárásban 2004. október 20-án hozott C(2004)4030 bizottsági határozat (COMP/C.38.238/B.2 „nyersdohány – Spanyolország”-ügy) (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránti keresetet – hatályon kívül helyezését kéri, valamint másrészt e határozat őket érintő részének megsemmisítését, illetve a hivatkozott határozatban velük szemben kiszabott bírság csökkentését kéri.
- 2 Fellebbezésével az Európai Bizottság (C-14/11. P. sz. ügy) azt kéri egyrészt, hogy Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az a vitatott határozatot megsemmisítette a Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd.-ot érintő részében (a továbbiakban: TCLT), másrészt azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a TCLT által a Törvényszék elé terjesztett keresetét.

I – A jogvita előzményei

- 3 A jogvita alapját képező tényállás – amelyet a megtámadott ítélet 1–40. pontja tartalmaz – a következőképpen foglalható össze.

- 4 A nyersdohány elsődleges feldolgozásával foglalkozó négy spanyolországi vállalkozás közül három vállalkozás a World Wide Tobacco España, SA (a továbbiakban: WWTE), az Agroexpansión SA (a továbbiakban: Agroexpansión) és a Tabacos Españoles SL (a továbbiakban: Taes) (a továbbiakban e négy vállalkozás együttesen: feldolgozók).
- 5 1995. és 1998. május 5. között a WWTE [alap]tőkéjének kétharmada a TCLT tulajdonában volt, amely az SCTC (később AOI) 100%-os tulajdonában lévő leányvállalata, amely társaság pedig az SCC 100%-os tulajdonában lévő leányvállalat. A WWTE alaptőkéjének fennmaradó egyharmada a WWTE elnökének és két családtagjának tulajdonában volt.
- 6 A TCLT 1998. május 5-én a WWTE-ben fennálló részesedését 86,94%-ra emelte, miközben a fennmaradó részvények magának a WWTE-nek (9,73%), illetve egy természetes személynek (3,33%) a tulajdonában maradtak. A WWTE 1998 októberében felvásárolta a természetes személy részvényeit, illetve az SCC 0,04%-os közvetlen részesedést szerzett a WWTE-ben. 1999 májusában a TCLT és az SCC 89,64%-ra, illetve 0,05%-ra növelte részesedését a WWTE-ben, miközben a fennmaradó részesedés a WWTE saját tulajdonában maradt.
- 7 Az Agroexpansión egy olyan vállalatcsoportozathoz tartozik, amelynek végső anyavállalata a Dimon. Az utóbbi az 100%-os tulajdonában álló Intabex Netherlands BV-n (a továbbiakban: Intabex) keresztül az Agroexpansión teljes alaptőkéjének kizárólagos tulajdonosa.
- 8 A Taes és a Deltafina SpA (a továbbiakban: Deltafina) – amely egy olyan olasz társaság, amelynek fő tevékenysége a nyersdohány elsődleges feldolgozása és a feldolgozott dohány forgalmazása – alaptőkéjének a Universal Leaf Tobacco Co. Inc. (a továbbiakban: Universal Leaf) a kizárólagos tulajdonosa. Az utóbbi vállalkozás az amerikai Universal Corp. társaság 100%-os tulajdonában álló leányvállalata (a továbbiakban: Universal).
- 9 2001. október 3-án és 4-én az Európai Közösségek Bizottsága – azon információk ellenőrzése céljából, amelyek szerint a spanyol nyersdohány-feldolgozók és -termelők az EK 81. cikk szerinti jogsértéseket követtek el – az [EK 81.] és az [EK 82.] cikk végrehajtásáról szóló első, 1962. február 6-i 17. tanácsi rendelet (HL 1962. L 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 14. cikke alapján vizsgálatot folytatott többek között a WWTE helyiségeiben.
- 10 2003. december 11-én a Bizottság kifogásközlést fogadott el, amelyet 20 vállalkozásnak vagy társulásnak – így többek között az SCTC-nek és az SCC-nek – címzett.
- 11 A Bizottság 2004. október 20-án meghozta a vitatott határozatot, amely többek között a feldolgozók és a Deltafina által a spanyol nyersdohánypiacon megkötött és végrehajtott két horizontális kartellelre vonatkozik.
- 12 A Bizottság megállapításai szerint ez a kartell arra irányult, hogy az 1996 és 2001 közötti időszakban évente rögzítsék az egyes nyersdohányfajták minőségtől független szállítási átlagárának felső határát, és felosszák az egyes nyersdohányfajták azon mennyiségét, amelyet az egyes feldolgozók felvásárolhattak a termelőktől. 1999-től 2001-ig a feldolgozók és a Deltafina az egyes nyersdohányfajták és minőségi osztályok árkategóriáiban, valamint a termelőnkénti és termelőcsoportonkénti átlagár alsó határában is megállapodtak.
- 13 A vitatott határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó kartell az EK 81. cikk (1) bekezdésébe ütköző egységes és folyamatos jogsértést valósít meg, és a kartellért fennálló felelősséget többek között a Deltafinának és a feldolgozóknak tudta be, továbbá arra kötelezte e vállalkozásokat, hogy azonnal vessenek véget az említett jogsértésnek, és a jövőben tartózkodjanak az olyan versenykorlátozó magatartás tanúsításától, amelynek célja vagy hatása e jogsértéssel azonos vagy

egyenértékű, majd a következő bírságokat szabta ki: a Taessel szemben: 108 000 euró, a WWTE-vel szemben: 1 822 500 euró, az Agroexpansiónnal szemben: 2 592 000 euró és a Deltafinával szemben: 11 880 000 euró.

- 14 A vitatott határozatból továbbá kitűnik, hogy a WWTE három anyavállalata egyetemlegesen felelős az utóbbival szemben kiszabott bírság megfizetéséért, továbbá hogy a Dimon Inc. felelős az Agroexpansiónnal szemben kiszabott bírság megfizetéséért. Ezzel szemben a Bizottság az Intabexet nem tette felelőssé az Agroexpansiónnal szemben kiszabott bírság megfizetéséért, illetve nem állapította meg a Universal és a Universal Leaf egyetemleges felelősségét sem a Taessel és a Deltafinával szemben kiszabott bírság tekintetében.
- 15 A Bizottság a vitatott határozat címzettjei kapcsán e határozat (375) és (376) preambulumbekzdése pontosította, hogy:
- „(375) A jelen ügyben a négy spanyol nyersdohány-feldolgozó közül hármat amerikai multinacionális vállalkozások irányítanak (amelyeknek befolyása 100%-os, illetve 90%-os). Más fennálló ténybeli bizonyítékok is azt a vélelmet erősítik meg, miszerint az Agroexpansión és a WWTE piaci magatartása saját anyavállalatuknak tudható be. Ebben a helyzetben a két társaságot – vagyis az anyavállalatot és a leányvállalatot – a jelen határozatban megállapított jogsértésekért egyetemlegesen felelősnek kell tekinteni.”
- „(376) [Ezzel szemben] a kifogásközlést és a felek meghallgatását követően kiderült, hogy az akta bizonyítékai nem alkalmasak ugyanezen állítás igazolására a Universal [...] és a Universal Leaf [Tobacco Co. Inc.] Taesban és Deltafinában fennálló részesedései tekintetében. Ugyanis az anyavállalatok és leányvállalatok közötti társasági jogi viszony[tól eltekintve] az akta nem tartalmaz egyetlen utalást sem a Universalnak [...], és a Universal Leafnek a jelen határozatban vizsgált eseményekben való tényleges részvételére. Ezért nem lehet e vállalkozásokat az ebben az ügyben hozandó határozat címzettjeinek tekinteni. Ez a megállapítás még inkább megállja a helyét az Intabex [...] esetében, mivel annak az Agroexpansiónnal szemben fennálló 100%-os részesedése kizárólag pénzügyi hozzájárulásra korlátozódott.”
- 16 A WWTE tekintetében a Bizottság – a jelen ítélet 5. és 6. pontjában ismertetett körülményekre tekintettel – különösen két időszakot különböztetett meg. Az első időszak 1995-től 1998. május 4-ig (a továbbiakban: első időszak), a második időszak pedig 1998. május 5-től a vitatott határozat elfogadásának időpontjáig (a továbbiakban: második időszak) tartott.
- 17 A Bizottság az első időszakkal kapcsolatosan a vitatott határozat (392) preambulumbekzdésében – többek között az e határozat (388)–(390) preambulumbekzdésében hivatkozott bizonyítékokra tekintettel – megállapította, hogy 1996 és 1998 májusa között a WWTE-t (az SCTC-n és a TCLT-n keresztül) az SCC, valamint a WWTE elnöke és annak családja közösen irányította, hogy az SCC „és/vagy leányvállalatai” tényleges befolyást gyakoroltak a WWTE Spanyolországban tanúsított magatartására, és hogy az SCC bizonyos, olyan mechanizmusokat hozott létre, amelyek együttesen lehetővé tették számára, hogy a WWTE tevékenységéről tudomást szerezzen, és így ténylegesen irányítsa leányvállalata üzletpolitikáját.
- 18 A Bizottság második időszakkal kapcsolatosan a vitatott határozat (397) és (400) preambulumbekzdésében – különösen az e határozat (393)–(398) preambulumbekzdésében említett számos bizonyíték alapján – megállapította, hogy az SCC akár közvetlenül, akár az SCTC-n és a TCLT-n keresztül egyedül irányította a WWTE-t, és meghatározó befolyást gyakorolt annak üzletpolitikájára, hogy az SCC által a kifogásközlésre válaszul megfogalmazott érvek nem igazolnak egy ezzel kapcsolatos eltérő következtetést, hogy az SCC és/vagy leányvállalatai, az SCTC és a TCLT meghatározó befolyást gyakorolt a WWTE üzletpolitikájára, ezért a kifogásolt magatartás tekintetében egyetemlegesen kell őket felelősségre vonni.

II – A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 19 Az AOI, az SCTC és a TCLT a Törvényszék Hivatalához 2005. január 21-én benyújtott keresetlevelével keresetet indított a vitatott határozat őket érintő részének megsemmisítése iránt.
- 20 Az AOI, az SCTC és a TCLT keresete alátámasztására két jogalapra hivatkozott. Az első jogalap két részből áll. Az első rész az EK 81. cikk (1) bekezdésének, valamint a[z EK 81. cikkben és EK 82. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. oldal) 23. cikke (2) bekezdésének megsértésére, illetve másodlagosan a vitatott határozat elégtelen indokolására vonatkozott. A második jogalapjukban a fellebbezők az egyenlő bánásmód elvének megsértésére hivatkoztak.
- 21 Miután a Törvényszék úgy határozott, hogy e két jogalapot együttesen vizsgálja meg, először is az első jogalaphoz a vitatott határozat elégtelen indokolására vonatkozó második részét elutasította mint megalapozatlant.
- 22 Továbbá a Törvényszék az egyenlő bánásmód elvének megsértésére vonatkozó második jogalapot is elutasította, úgy ítélve meg, hogy a Bizottság ugyanazon elveket alkalmazta az összes érintett anyavállalatra annak meghatározása érdekében, hogy a leányvállalatuk által elkövetett jogsértést fennálló felelősség betudható-e nekik. Különösen úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozatból nem tűnt ki, hogy a Bizottság e tekintetben egyrészt az SCC és az SCTC helyzetét, másrészt pedig a Universal, a Universal Leaf, a Sepi, vagy akár az Intabex helyzetét eltérően kezelte volna.
- 23 Ezt az értékelést többek között a megtámadott ítélet 155–157. pontjában szereplő alábbi megfontolásokra alapította:
- „155. [...] az a különös eset áll fenn, hogy ugyan az anyavállalat a közösségi versenyjog szabályait sértő magatartást folytató leányvállalatban 100%-os részesedéssel rendelkezik, a Bizottság körültekintésből mégsem kizárólag az ítélkezési gyakorlat által kidolgozott vélelemre támaszkodott [...] annak bizonyítására, hogy az anyavállalat ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt a leányvállalat üzletpolitikájára, hanem más olyan tényezőket is figyelembe vett, amelyek ezt a tényt megerősítették. Mindazonáltal azzal, hogy így járt el, a Bizottság csupán a meghatározó befolyás tényleges gyakorlásával kapcsolatos feltétel teljesülésével kapcsolatos bizonyítás megkívánt szintjét növelte [...]
156. [...] egy olyan ügyben, amely egy, különböző vállalkozásokat érintő jogsértésre vonatkozik, a Bizottság az ítélkezési gyakorlat által rögzített kereteken belül egy adott módszert alkalmaz annak meghatározására, hogy meg kell-e állapítani mind azoknak a leányvállalatoknak a felelősségét, amelyek ténylegesen elkövették e jogsértést, mind e leányvállalatok anyavállalatának felelősségét, és ennek érdekében – különös körülmények kivételével – minden vállalkozás esetében ugyanazon kritériumokra kell támaszkodnia.
157. A Bizottság köteles ugyanis tiszteletben tartani az egyenlő bánásmód elvét, amely az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében megköveteli, hogy hasonló helyzeteket ne kezeljenek eltérő módon, és hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, kivéve ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható [...]”
- 24 A Törvényszék az első jogalap első része kapcsán az első időszakra nézve a megtámadott ítélet 194. pontjában, a második időszakra nézve pedig a megtámadott ítélet 217. pontjában megállapította, hogy a Bizottság jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy az SCC és az SCTC ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt a WWTE piaci magatartására.

- 25 A Törvényszék a megtámadott ítélet 195–197. pontjában, valamint 218. és 219. pontjában az első és a második időszakra nézve úgy ítélte meg, hogy ezzel szemben a Bizottság által a vitatott határozat egyetlen eleme sem enged arra következtetni, hogy a TCLT ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt volna a WWTE piaci magatartására, és hogy ennél fogva a Bizottság nem állapíthatta meg jogszerűen, hogy a kiszabott bírság megfizetéséért a TCLT egyetemlegesen felelős.
- 26 A Törvényszék a megtámadott ítélet 218. pontjában különösen úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem támaszkodhat pusztán arra a tényre, hogy a TCLT a WWTE-ben majdnem 100%-os részesedéssel rendelkezett, mivel így a TCLT-t az Intabexhez képest, valamint a Universalhez és a Universal Leafhez képest hátrányosan kezelné.
- 27 Végül a Törvényszék a megtámadott ítélet 220–229. pontjában elutasította a fellebbezők által annak bizonyítására felhozott érveket, hogy a WWTE a jogsértés ideje alatt önállóan folytatta tevékenységét a piacon. Ennek következtében a Törvényszék a vitatott határozatot a TCLT-t érintő részében megsemmisítette, a keresetet pedig az ezt meghaladó részében elutasította.

III – A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

- 28 A Bíróság elnökének 2011. szeptember 14-i végzésével C-628/10. P. és C-14/11. P. sz. ügyeket a szóbeli eljárás és az ítélethozatal céljából egyesítették.
- 29 Fellebbezésében az AOI és az SCTC azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, valamint semmisítse meg a vitatott határozatot az őket érintő részében;
 - következésképpen csökkentse az e határozatban kiszabott bírság összegét, valamint
 - a Bizottságot kötelezze az elsőfokú és a másodfokú eljárás költségeinek viselésére.
- 30 A szóban forgó fellebbezéssel kapcsolatos válaszbeadványában a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést és kötelezze a fellebbezőket az elsőfokú és a másodfokú eljárás költségeinek viselésére.
- 31 Fellebbezésében a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, annyiban, amennyiben az megsemmisítette a vitatott határozat TCLT-t érintő részét;
 - utasítsa el a TCLT Törvényszék elé terjesztett keresetét, továbbá
 - kötelezze a TCLT-t az elsőfokú és a másodfokú eljárás költségeinek viselésére.
- 32 A szóban forgó fellebbezéssel kapcsolatos válaszbeadványában az AOI, az SCTC és a TCLT azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és kötelezze a Bizottságot mind az elsőfokú eljárás, mind a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.

IV – A fellebbezésekről

- 33 Először a Bizottság által előterjesztett fellebbezést kell megvizsgálni.

A – A Bizottság fellebbezéséről

34 A Bizottság fellebbezése alátámasztása érdekében négy jogalapra hivatkozik. Az első és a negyedik jogalap az egyenlő bánásmód elvének téves alkalmazására vonatkozik. Második jogalapjában a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék az anyavállalatok felelősségének meghatározása során tévesen alkalmazta a jogot. A harmadik jogalapban a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megsértette a kontradiktórius eljárás lefolytatásához való jogot, valamint tévesen értelmezte az indokolási kötelezettség fogalmát.

35 Az első és a második jogalapot együttesen kell vizsgálni.

1. Az első és a második jogalapról

a) A felek érvei

36 A Bizottság első jogalapjával arra hivatkozik elsősorban, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az egyenlő bánásmód elvét össze kell egyeztetni a jogszerűség elvével, amely szerint valamely harmadik személy javára elkövetett jogellenes cselekményre előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. Ennélfogva amennyiben valamely vállalkozás megsérti az EK 81. cikket, nem kerülheti el valamely szankció vele szemben való kiszabását azon indokkal, hogy hasonló helyzetben lévő más vállalkozásokkal szemben nem került sor bírság kiszabására.

37 Másodsorban a Bizottság megjegyzi, hogy ezen érvekre hivatkozott a Törvényszék előtt is, és úgy véli, hogy a megtámadott ítélet indokolása hiányos, mivel ezen érvelést nem említi.

38 Harmadsorban a Bizottság arra hivatkozik, hogy a WWTE-ben anyavállalatként majdnem 100%-os részesedéssel rendelkező TCLT-ről vélelmezhető volt, hogy meghatározó befolyást gyakorolt az előző társaság felett, és a Törvényszék nem állapította meg sem azt, hogy a TCLT megdöntötte volna e vélelmet, sem azt, hogy legalább megpróbálta volna.

39 Negyedsorban a Bizottság azzal érvel, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a TCLT-vel szemben semmiféle felelősség nem állapítható meg azon indokból, hogy a Bizottság nem állapította meg más, állítólagosan hasonló helyzetben lévő vállalkozások felelősségét. Úgy véli különösen, hogy a vitatott határozatnak a Törvényszék által hivatkozott (384) preambulumbekzdése arra enged következtetni, hogy az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása azt feltételezi, hogy a társaságok hasonló helyzetben vannak, amely helyzet nem áll fenn a jelen ügyben.

40 A Bizottság második jogalapjával arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy bizonyos vállalkozások tekintetében már megállapításra került, miszerint a ténylegesen meghatározó befolyás gyakorolása „kettős alapon” – amely a Bizottságot a vitatott határozat összes címzettjével szemben kötelezte –, és nem csupán az ítélkezési gyakorlatban meghatározott vélelmen nyugodott. Az egyetlen alkalmazandó kritérium az ítélkezési gyakorlat által megállapított szempont, mivel a Bizottság nem szűkítheti az e területen fennálló bizonyítási követelményt, és nem is kötelezheti arra a Törvényszéket ezzel a megközelítéssel, hogy ennek megfelelően végezze el jogi elemzését.

41 Ennélfogva amennyiben az ítélkezési gyakorlat által meghatározott jogi kritérium teljesül, a Bizottság véleménye szerint irreleváns azon kérdés, hogy a Bizottság körültekintésből nyújtott-e olyan további bizonyítékokat, amelyek az általa levont következtetés megerősítésére szolgáltak, mivel mindenesetre e bizonyítékok nem változnak át a valamely anyavállalat által a leányvállalata magatartására gyakorolt ténylegesen meghatározó befolyás értékelésére kötelezően alkalmazandó jogi kritériummá.

b) A Bíróság álláspontja

- 42 Emlékeztetni kell arra, hogy a vállalkozás fogalma valamennyi jogalanyt magában foglalja, aki gazdasági tevékenységet folytat, a jogalany jogállásától és finanszírozásának módjától függetlenül. E fogalmat úgy kell értelmezni, hogy az gazdasági egységet jelent, még akkor is, ha jogi szempontból e gazdasági egység több természetes vagy jogi személyből áll. Ha ilyen gazdasági egység sérti meg a versenyszabályokat, a személyes felelősség elve szerint neki kell felelnie ezért a jogsértésért (a C-90/09. P. sz., General Química és társai kontra Bizottság ügyben 2011. január 20-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-1. o.] 34–36. pontja, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, valamint a C-521/09. P. sz., Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben 2011. szeptember 29-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8947. o.] 53. pontja).
- 43 Így különösen, az anyavállalatnak lehet betudni a leányvállalat magatartását többek között, ha – jóllehet külön jogi személyiséggel rendelkezik – nem önállóan határozza meg saját magatartását a piacon, hanem lényegében azokat az utasításokat követi, amelyeket az anyavállalat ad a számára, különös tekintettel az említett két jogi személy közötti gazdasági, szervezeti és jogi kapcsolatokra (a C-97/08. P. sz., Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-8237. o.] 58. pontja; a fent hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 54. pontja, valamint a C-520/09. P. sz., Arkema kontra Bizottság ügyben 2011. szeptember 29-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8901. o.] 38. pontja).
- 44 Ilyen helyzetben ugyanis, mivel az anyavállalat és leányvállalata ugyanazon gazdasági egység részét képezi, és ezáltal az EK 81. cikk értelmében egyetlen vállalkozásnak minősül, a Bizottság jogosult a bírságkiszabó határozatot az anyavállalatnak címezni anélkül, hogy köteles lenne az utóbbinak a jogsértésben való személyes részvételét bizonyítani (lásd a fent hivatkozott Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontját, a fent hivatkozott General Química és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 38. pontját, valamint a fent hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 55. pontját).
- 45 Annak megállapítása érdekében, hogy a leányvállalat önálló módon határozza-e meg piaci magatartását, a Bizottságnak főszabály szerint az említett leányvállalat és az anyavállalat közötti valamennyi releváns gazdasági, szervezeti és jogi kapcsolatot figyelembe kell vennie, amelyek az adott esettől függően változhatnak, ezért nem képezhetik kimerítő felsorolás tárgyát (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 73. és 74. pontját, valamint a fent hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 58. pontját).
- 46 A Bíróság pontosította, hogy abban a különös esetben, ha az anyavállalat az uniós versenyjog szabályait sértő magatartást folytató leányvállalatban 100%-os részesedéssel rendelkezik, egyrészt ezen anyavállalat meghatározó befolyást gyakorolhat az említett leányvállalat magatartására, másrészt pedig fennáll azon megdönthető vélelem, amely szerint az említett anyavállalat ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol leányvállalata magatartására (a C-201/09. P. és C-216/09. P. sz., ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai egyesített ügyekben 2011. március 29-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-2239. o.] 95. pontja, valamint a fent hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 56. pontja).
- 47 E körülmények között elegendő, ha a Bizottság bizonyítja, hogy valamely leányvállalatnak az anyavállalata az egyedüli tulajdonosa, ahhoz, hogy arra következtethessen, hogy ez utóbbi meghatározó befolyást gyakorol e leányvállalat üzletpolitikájára. A Bizottságnak ezt követően módjában áll az anyavállalat egyetemleges felelősségét megállapítani a leányvállalatával szemben kiszabott bírság megfizetését illetően, kivéve ha a fenti vélelem megdöntésére köteles anyavállalat elegendő bizonyítékot terjeszt elő annak bizonyításához, hogy a leányvállalata önálló piaci magatartást folytat (a fent hivatkozott Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 61. pontja, és a fent hivatkozott Arkema kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 41. pontja).

- 48 Előjáróban hangsúlyozni kell, hogy a jelen ítélet 46. és 47. pontjában ismertetett ítélkezési gyakorlatban lefektetett vélelem megdönthető.
- 49 Ezen túlmenően ezen ítélkezési gyakorlat nem jelenti azt, hogy a Bizottság köteles lenne kizárólag erre a vélelemre támaszkodni. Ugyanis semmi nem akadályozza meg ezt az intézményt abban, hogy az anyavállalat által a leányvállalatára gyakorolt tényleges befolyást más bizonyítékokkal vagy az ilyen bizonyítékok és a hivatkozott vélelem együttes figyelembevételével bizonyítsa.
- 50 Amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 134–147. pontjában megállapította, a jelen ügyben a vitatott határozatból kitűnik – amit a Bizottság az elsőfokú eljárás során meg is erősített –, hogy a Bizottság az anyavállalatok által a leányvállalatuk magatartására gyakorolt ténylegesen meghatározó befolyás értékelése érdekében úgy döntött, hogy az adott anyavállalat felelősségét csak akkor állapítja meg, ha a bizonyítékok megerősítik a leányvállalat magatartására gyakorolt, abból eredő ténylegesen meghatározó befolyásra vonatkozó vélelmet, hogy az adott anyavállalat a leányvállalata alaptőkéjének kizárólagos tulajdonosa (ún. „kettős alapú” értékelési módszer), és ennél fogva lemondott arról, hogy kizárólag a meghatározó befolyásra vonatkozó vélelmet alkalmazza.
- 51 Ezenfelül nyilvánvaló, hogy ezt a megközelítést az a tény indokolta, hogy a Bizottságnak a vitatott határozat elfogadásakor az akkori ítélkezési gyakorlatra tekintettel kétségei merültek fel azon kérdést illetően, hogy az a tény, hogy az adott anyavállalat a leányvállalata alaptőkéjének kizárólagos tulajdonosa, önmagában lehetővé tette-e e vélelem alkalmazását, még ha az nem is került megdöntésre, illetve hogy a szóban forgó kizárólagos tulajdonosi státusz elegendő-e az anyavállalat által a leányvállalat magatartására gyakorolt ténylegesen meghatározó befolyás bizonyítására.
- 52 Következésképpen meg kell állapítani egyrészt, hogy a Bizottság a szóban forgó anyavállalatok felelősségének megállapítása érdekében helyesen választott olyan módszert, amelyre a jelen ítélet 49. pontjában megállapítottakra tekintettel jogszerűen támaszkodhat a meghatározó befolyás létezésének értékelése tekintetében.
- 53 Másrészt a Törvényszék jogszerűen állapította meg a megtámadott ítélet 155. pontjában, hogy a Bizottság e módszer megválasztásával az anyavállalatok szóban forgó kartellel kapcsolatos felelősségének értékelése érdekében a meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó feltétel teljesülésével kapcsolatos bizonyítás megkövetelt szintjét – amely a jelen ítélet 46. és 47. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel főszabály szerint elegendő lett volna – növelte magával szemben.
- 54 Márpedig a Törvényszék a megtámadott ítélet 195–197. és 218–219. pontjában megállapította, hogy a vitatott határozat egyetlen eleme sem volt alkalmas annak a vélelemnek a megerősítésére, hogy a TCLT ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt volna a WWTE piaci magatartására, és hogy ezen elemek hiánya vezetett ahhoz, hogy a Bizottság – az általa választott módszer alapján – nem állapította meg az anyavállalatok, vagyis az Intabex, a Universal és a Universal Leaf felelősségét.
- 55 A Törvényszék e megállapítások alapján úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem állapíthatta meg a TCLT egyetemleges felelősségét a szóban forgó bírság megfizetéséért anélkül, hogy az ne minősült volna hátrányosan megkülönböztetőnek az Intabexszel, valamint a Universallal és a Universal Leaffel szembeni bánásmódhoz képest.
- 56 Hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság fellebbezésében nem vonja kétségbe e megállapításokat. Ennél fogva nem vitatja azt a tényt, hogy az általa választott módszert, vagyis a „kettős alapon” való értékelést mindazon anyavállalatokra alkalmazta, amelyeknek leányvállalata(i) részt vett(ek) a szóban forgó kartellben, a TCLT kivételével, amelynek esetében azon kritériumok, amelyeken e módszer alapul, nem teljesültek a vitatott határozatban. Következésképpen a Bizottság e társaság felelősségét kizárólag a szóban forgó vélelemre támaszkodva állapította meg.

- 57 Mindazonáltal a Törvényszék a megtámadott ítélet 156. és 157. pontjában úgy ítélte meg, hogy az egyenlő bánásmód elve megköveteli, hogy amikor a Bizottság a jelen ügyben elfogadottal azonos módszert fogad el annak meghatározására, hogy meg kell-e állapítani azon anyavállalatok felelősségét, amelyeknek leányvállalata(i) ugyanazon kartellben vett(ek) részt, a Bizottság különleges körülmények hiányában minden anyavállalat esetében ugyanazon kritériumokra támaszkodjon.
- 58 E tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a bírság összegének megállapítása érdekében eltérő számítási módszerek alkalmazása nem járhat az EK 81. cikk (1) bekezdése szerinti megállapodásban vagy összehangolt magatartásban részt vevő vállalkozások közötti hátrányos megkülönböztetésével (lásd ebben az értelemben a C-280/98. P. sz., Weig kontra Bizottság ügyben 2000. november 16-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-9757. o.] 63–68. pontját és a C-291/98. P. sz., Sarrió kontra Bizottság ügyben 2000. november 16-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-9991. o.] 97–100. pontját).
- 59 Mivel a valamely leányvállalat által elkövetett jogsértésért való felelősség anyavállalatnak való betudhatósága a Bizottság által elfogadott számítási módszernek megfelelően jelentős hatással lehet az e társaságokra egyetemlegesen kiszabható bírság összegére, a Törvényszék helyesen ítélte úgy meg a megtámadott ítélet 156. pontjában, hogy ugyanez a logika érvényes arra az esetre, ha a Bizottság valamely kartellel kapcsolatosan az ítélkezési gyakorlat által meghatározott keretek között sajátos módszert alkalmaz a leányvállalatuk által elkövetett jogsértés által érintett anyavállalatok felelősségének megállapítása érdekében.
- 60 A jelen üggyel kapcsolatosan pontosítani kell, hogy a Bizottság állításával ellentétben a Törvényszék értékelése nem az egyrészt a TCLT, másrészt az Intabex, a Universal és a Universal Leaf helyzete közötti tényállásbeli hasonlóságokon alapul, hanem a hivatkozott társaságok helyzetének összehasonlíthatóságán mind a bizonyítási követelmény azon szintjének tekintetében, amelyet a Bizottság a szóban forgó kartellel kapcsolatosan szükségesnek ítélt az anyavállalatok által a leányvállalatukra (leányvállalataikra) ténylegesen gyakorolt meghatározó befolyás fennállásának megállapítása érdekében, mind a vitatott határozatban szereplő bizonyítékok tekintetében.
- 61 Következésképpen a Törvényszék jogszerűen állapította meg az eltérő bánásmód fennállását, amely a vitatott határozat részleges megsemmisítéséhez vezetett.
- 62 A Bizottság állításával szemben a megállapításnak nem mondanak ellent a jogszerűség elvének követelményei.
- 63 Amint ugyanis a főtanácsnok indítványának 64. pontjában megjegyzi, azáltal, hogy a Bizottság a Bíróságnak a meghatározó befolyásra vonatkozó ítélkezési gyakorlatával összeegyeztethető módszert fogadott el, a Bizottság egyáltalán nem is követhetett el jogsértést, ennél fogva a jelen ügyben a jogszerűség elve nem mentette fel a Bizottságot az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettsége alól.
- 64 Végül a megtámadott ítélet indokolásának állítólagos hiányára vonatkozóan emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Törvényszéknek a Bíróság eljárási szabályzata 36. cikkében és 53. cikke első bekezdésében előírt, az ítéletek indokolására vonatkozó kötelezettsége nem kötelezi a Törvényszéket, hogy olyan magyarázatot adjon, amely egyenként és kimerítően követi a felek által előadott összes érvet. Az indokolás lehet bennefoglalt is, feltéve hogy lehetővé teszi az érdekeltek számára, hogy megismerjék azon indokokat, amelyek a megtámadott ítélet alapul, illetve a Bíróság számára, hogy elegendő bizonyítékkal rendelkezzen ahhoz, hogy a fellebbezés keretein belül gyakorolni tudja felülvizsgálati jogkörét (a C-480/09. P. sz., AceaElectrabel Produzione kontra Bizottság ügyben 2010. december 16-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-13355. o.] 77. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 65 A jelen ügyben egyrészt a megtámadott ítélet 113. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék ismertette a Bizottság által első fokon előterjesztett érvelést. Másrészt a hivatkozott ítélet 156. és 157. pontjából, valamint 218. és 219. pontjából az következik, hogy a Törvényszék bennefoglaltan elutasította ezt az érvelést. Úgy ítélte meg ugyanis, hogy azáltal, hogy a Bizottság egy, a meghatározó befolyásra vonatkozó ítélkezési gyakorlattal összeegyeztethető módszert fogadott el, az utóbbi egyáltalán nem követett el jogsértést, ennél fogva a jelen ügyben a jogszerűség elve nem mentette fel a Bizottságot az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettsége alól.
- 66 Ezen túlmenően, mivel a megtámadott ítélet hivatkozott pontjai lehetővé tették az érdekeltek számára, hogy megismerjék azon indokokat, amelyeken a megtámadott ítélet alapul, illetve a Bíróság számára, hogy elegendő bizonyítékkal rendelkezzen ahhoz, hogy a fellebbezés keretein belül gyakorolni tudja felülvizsgálati jogkörét, a Törvényszék – a Bizottság állításával ellentétben – megfelelően indokolta a hivatkozott ítéletet.
- 67 E körülmények között el kell utasítani a Bizottság által fellebbezése alátámasztására felhozott első és második jogalapot.
2. A Bizottság harmadik, a kontradiktórius eljáráshoz való jog megsértésére és az indokolási jog téves értelmezésére vonatkozó fellebbezési jogalapjáról
- a) A felek érvei
- 68 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy a megtámadott ítélet 196. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem volt jogosult az egyrészt a TCLT, másrészt az Intabex és a Universal közötti tényállásbeli különbségekre támaszkodni, ugyanis ezek nem szerepeltek a vitatott határozatban. A Bizottság úgy véli, hogy a Törvényszék elé terjesztett ellenkérelmében kifejtette, miben állnak ezek a különbségek.
- 69 Tekintettel arra, hogy az indokolási kötelezettség nem követeli meg annak indokolását, hogy a szóban forgó jogi aktus miért nem volt egyes harmadik személyeknek címezve, a Bizottság úgy véli, hogy a vitatott határozatban nem volt köteles magyarázatot adni azon indokokra, amelyek miatt e határozatnak az Intabex és a Universal nem címzettjei, sem igazolni e határozatban annak indokát, hogy e társaságokat miért kezelte állítólagosan eltérően.
- 70 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a TCLT a közigazgatási eljárás során nem hivatkozott sem az egyenlő bánásmód elvének megsértésére, sem azt nem állította ezen eljárás során, hogy a WWTE-ben fennálló részesedése kizárólag pénzügyi jellegű volt. Következésképpen a Bizottság az állítólagos hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó érvet először csupán a Törvényszék elé terjesztett ellenkérelmében tudta megcáfolni.
- 71 E körülmények között a Törvényszék megközelítése megakadályozta a Bizottságot abban, hogy védekezhessen a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó állítással szemben. Márpedig a Bizottság úgy véli, hogy jogosult minden olyan bizonyítékra támaszkodni, amelyet szükségesnek tart védelme érdekében, amennyiben valamely évrre a Törvényszék előtt hivatkoznak először. Így különösen, az ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság határozataiban nem köteles az összes olyan érvet kifejteni, amelyre az általa hozott jogi aktusokkal szemben felhozott jogellenességi kifogásokra válaszul a későbbiekben hivatkozhat.

b) A Bíróság álláspontja

- 72 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikk által megkövetelt indokolást a szóban forgó aktus jellegéhez kell igazítani, továbbá annak világosan és egyértelműen kell tartalmaznia a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelését, oly módon, hogy az lehetővé tegye az érdekeltek számára a meghozott intézkedés indokainak megismerését, az illetékes bíróság számára pedig a felülvizsgálati jogköre gyakorlását (a fent hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 147. pontja).
- 73 Az egyedi határozatokkal kapcsolatosan az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy valamely egyedi határozat megindokolása EK 253. cikkből általánosan következő kötelezettségének célja – a bírósági felügyelet lehetővé tételén felül – az érintett részére elegendő tájékoztatás biztosítása annak eldöntéséhez, hogy a határozat megalapozott-e, vagy hogy adott esetben valamely, az érvényességének vitatását lehetővé tevő hibában szenved-e (a fent hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 148. pontja).
- 74 Az indokolást tehát főszabály szerint ugyanakkor kell közölni a fellebbezővel, amikor az őt hátrányosan érintő határozatot. Az indokolás hiánya nem hozható helyre azzal, hogy az érintett az uniós bíróság előtti eljárás során megismeri a határozat indokolását (a fent hivatkozott Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 149. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 75 Különösen, amennyiben az uniós versenyjogi szabályok alkalmazásában hozott határozat több címzethez szól, és a jogsértés betudhatóságának kérdését veti fel, e határozatnak megfelelő indokolást kell tartalmaznia a címzettek mindegyikére, és különösen azokra nézve, amelyeknek a határozat értelmében e jogsértés terhét viselniük kell. Ugyanis amennyiben valamely anyavállalat felelős a leányvállalata magatartásáért, egy ilyen határozatnak részletesen ki kell fejtenie azon indokokat, amelyek igazolhatják az e társasággal szemben megállapított jogsértés betudhatóságát.
- 76 A jelen ügyben emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék először is megállapította, hogy a Bizottság – amint az a vitatott határozatból kitűnik – úgy döntött, hogy csak akkor állapítja meg valamennyi, a határozat címzettjei közé tartozó anyavállalat felelősségét, ha minden egyes esetben elegendő bizonyíték áll rendelkezésre az adott leányvállalat alaptőkéjének kizárólagos tulajdonlásából eredő meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelem megerősítésére, továbbá arra, hogy a TCLT tekintetében a vitatott határozat az ezen vélelmet megerősítő egyetlen bizonyítékra sem hivatkozott, és végül arra, hogy az ilyen bizonyítékok hiánya vezetett ahhoz, hogy a Bizottság nem állapította meg az Intabex, a Universal és Universal Leaf anyavállalatokként fennálló felelősségét.
- 77 A Törvényszék tehát nem alkalmazta tévesen a jogot azzal, hogy a megtámadott ítélet 196. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által a Törvényszék előtt először az ellenkérelmében hivatkozott körülmény nem vehető figyelembe.
- 78 Továbbá az irányadó ítélkezési gyakorlat ilyen módon történő alkalmazásával a Törvényszék egyáltalán nem írt elő arra vonatkozó kötelezettséget, hogy a Bizottság indokolja meg azt a tényt, hogy a vitatott határozatot miért nem címezte bizonyos harmadik személyekhez, sem azt, hogy fejtsse ki az összes lehetséges felhozható releváns érvet. A Törvényszék ugyanis a megtámadott ítélet 195. pontjában lényegében annak megállapítására szorítkozott, hogy a Bizottság nem indokolta a vitatott határozatot azon kritériumok tekintetében, amelyeket saját magával szemben felállított, továbbá a hivatkozott ítélet 196. pontjában arra, hogy ez a hiba a bírósági eljárás során nem orvosolható.
- 79 A Törvényszék tehát helyesen ítélte úgy, hogy a Bizottság védelemhez való joga nem terjed ki annak lehetőségére, hogy a Bizottság a vitatott határozat jogszerűségét a bírósági eljárás során a valamely anyavállalat felelősségének bizonyítására irányuló, ám a hivatkozott határozatban nem szereplő bizonyítékokkal védje meg.

80 Következésképpen el kell utasítani a Bizottság fellebbezésének alátámasztására felhozott harmadik jogalapot.

3. A Bizottság negyedik, az egyenlő bánásmód elvének téves alkalmazására vonatkozó fellebbezési jogalapjáról

a) A felek érvei

81 A Bizottság úgy véli, hogy a Törvényszék által megállapítottakkal ellentétben az egyrészt a TCLT, másrészt az Intabex, a Universal és a Universal Leaf tényállásbeli helyzete nem egyezik, ennél fogva egyáltalán nem állapítható meg az egyenlő bánásmód elve megsértése.

82 Egyrészt a Bizottság emlékeztet arra, hogy az Intabexszel ellentétben a TCLT nem egy kizárólag pénzügyi jellegű köztes anyavállalat, hanem a WWTE fő ügyfele volt. Márpedig ez a körülmény igazolja mind a meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelem alkalmazását, mind azt a megállapítást, miszerint a TCLT nem döntötte meg e vélelmet.

83 Másrészt a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék nem fejtette ki azon indokokat, amelyek miatt úgy ítélhette meg, hogy a Universal ugyanabban a helyzetben volt, mint a TCLT. Márpedig mivel a Törvényszék nem adott választ a Bizottság által hivatkozott a TCLT helyzetének a Universal helyzetéhez képest való megkülönböztetése érdekében felhozott igazolásra, a Törvényszék nem megfelelően indokolta a megtámadott ítéletet.

b) A Bíróság álláspontja

84 Az EUMSZ 256. cikkéből és a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből az következik, hogy kizárólag a Törvényszék rendelkezik hatáskörrel egyrészt a tényállás megállapítására, kivéve ha megállapításainak tárgyi pontatlansága a hozzá benyújtott eljárási iratokból ered, másrészt a tények értékelésére. Amint a Törvényszék megállapította vagy értékelte a tényállást, az EUMSZ 256. cikk értelmében a Bíróság rendelkezik hatáskörrel a tények jogi minősítésének és az abból a Törvényszék által levont jogkövetkezményeknek a felülvizsgálatára (a C-551/03. P. sz., General Motors kontra Bizottság ügyben 2006. április 6-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-3173. o.] 51. pontja, valamint a C-352/09. P. sz., ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ügyben 2011. március 29-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-2359. o.] 179. pontja).

85 A Bíróság kifejtette továbbá, hogy a tények értékelése – a Törvényszék előtt bemutatott bizonyítékok elferdítésének esetét kivéve – nem minősül a Bíróság felülvizsgálatának hatálya alá tartozó jogkérdésnek (a C-397/03. P. sz., Archer Daniels Midland és Archer Daniels Midland Ingredients kontra Bizottság ügyben 2006. május 18-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-4429. o.] 85. pontja, valamint a fent hivatkozott ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ügyben hozott végzés 180. pontja).

86 Márpedig a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a Bizottság az egyrészt a Universal és az Intabex, másrészt a TCLT helyzetének különbözőségére vonatkozó érvelésével azt kéri, hogy a Bíróság vizsgálja felül a Törvényszék ténybeli értékelését.

87 Ezen túlmenően – amint az a jelen ítélet 60. pontjában megállapításra került – a Törvényszék nem a hivatkozott társaságok ténybeli helyzetének összehasonlítására támaszkodott, hanem a helyzetükkel kapcsolatos bizonyítási követelmény azon szintjének összehasonlíthatóságára, amelyet a Bizottság szükségesnek ítélt, valamint a vitatott határozatban szereplő bizonyítékok összehasonlíthatóságára.

- 88 Egyébiránt amint azt a főtanácsnok indítványa 134. pontjában megjegyezte, az TCLT és a Universal helyzetének összehasonlíthatóságával kapcsolatos indokolás állítólagos hiányára vonatkozó kifogás hatástalan, mivel a megtámadott ítélet jogilag megkövetelt módon kifejtette, melyek voltak azon indokok, amelyek alapján a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a TCLT és az Intabex hasonló helyzetben volt. Mivel ugyanis a Törvényszék azt állapította meg, hogy a Bizottság nem igazolta, hogy a TCLT-t miért kezelte az Intabexhez képest eltérő módon, jogilag megkövetelt módon bizonyította az általa megállapított eltérő bánásmódot.
- 89 E körülmények között a Bizottság által fellebbezése alátámasztása érdekében felhozott negyedik jogalap nem elfogadható, ennél fogva fellebbezését egészében el kell utasítani.

B – Az AOI és az SCTC fellebbezéséről

- 90 Az AOI és az SCTC fellebbezése alátámasztására három jogalapra hivatkozik, amelyek az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének, a Törvényszék eljárási szabályzata 48. cikke 2. §-ának, valamint a védelemhez való jog megsértésére, végül pedig az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) egyenlő bánásmód elvéről szóló 20. cikkének megsértésére vonatkoznak. A megtámadott ítélet hatályon kívül helyezésének esetén az AOI és a SCTC a velük szemben kiszabott bírság csökkentését kéri.

1. Az első, az EK 81. cikk (1) bekezdésének és az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének megsértésére vonatkozó jogalapról

- 91 Az első jogalap két részből áll; az első rész arra a körülményre vonatkozik, hogy a WWTE anyavállalatai az első – vagyis a 1998. május 5-ét megelőző – időszakban nem tudtak meghatározó befolyást gyakorolni leányvállalataikra, a második rész pedig arra az évrre, hogy a megtámadott ítélet megfosztja az AOI-t és az SCTC-t az őket illető bizonyos alapvető jogoktól.

a) Az első jogalapról az SCC és az SCTC által a WWTE-re gyakorolt meghatározó befolyás hiányára vonatkozó, első részéről

i) A felek érvei

- 92 Először is az AOI és az SCTC azt kifogásolja, hogy a Törvényszék az első időszak tekintetében megerősítette, hogy meghatározó befolyást tudtak gyakorolni a WWTE magatartására. Ezen időszakban az SCC az TCLT-n keresztül csupán a WWTE alaptőkéjének 66%-át tulajdonolta. Márpedig a WWTE közgyűlése határozatainak elfogadásához az alaptőke legalább 75%-át képviselő részvényesek szavazatára volt szükség.
- 93 Az AOI és az SCTC úgy véli, hogy miközben a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletben (HL L 24., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 40. o.) meghatározott meghatározó befolyás egy passzív fogalom, amely akkor valósul meg, ha valamely részvényes gyakorlatilag vétőjoggal rendelkezik, e fogalom nem teszi lehetővé az EK 81. cikk (1) bekezdése szerinti felelősség megállapítását, mivel az utóbbi rendelkezés azt foglalja magában, hogy a felelősség betudhatósága csak az anyavállalat által a leányvállalataival szemben végrehajtott aktív cselekvés miatt legyen megállapítható.
- 94 Egyébiránt az AOI és az SCTC azt kifogásolja, hogy a Törvényszék kijelentette, hogy amennyiben ténylegesen meghatározó befolyást gyakoroltak a WWTE magatartására, ez szükségképpen azt jelenti, hogy valóban gyakorolni tudták a meghatározó befolyást. Ugyanis e két kritérium – vagyis egyrészt a meghatározó befolyás gyakorlására való képesség, másrészt pedig a meghatározó befolyás tényleges gyakorlása – független egymástól.

- 95 Az AOI és az SCTC hangsúlyozza, hogy a Bizottság által nyújtott bizonyítékok nem azt bizonyították, hogy az SCC utasításokat adott a WWTE-nek, hanem csupán azt, hogy az SCC-nek tudomása volt a szóban forgó magatartásokról. Márpedig pusztán ez az információ nem bizonyítja, hogy az SCC meghatározó befolyást gyakorolt volna, vagy tudott volna gyakorolni a WWTE magatartására.
- 96 Végül az AOI és az SCTC úgy véli, hogy a TCLT egyetemleges felelősségének megállapítása hiányában az SCC a WWTE feletti közvetett és passzív irányítás nem volt elegendő ahhoz, hogy az SCC-nek a WWTE magatartásáért betudható felelőssége megállapítható legyen.
- 97 Másodszor az AOI és az SCTC arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta az „egyetlen vállalkozás” fogalmát. Véleményük szerint amennyiben valamennyi releváns gazdasági, szervezeti és jogi kapcsolatok alapján a WWTE, az SCC és a kisebbségi részvényes gazdasági egységet képezett, akkor az egyetlen vállalkozás fogalma mindannyiukat magába kellett, hogy foglalja. Mivel azonban az SCC első időszak során egyedül nem tudott meghatározó befolyást gyakorolni a WWTE-re, csupán a WWTE és az SCC nem volt egyetlen gazdasági egységnek tekinthető.
- 98 Az AOI és az SCTC hozzáfűzik, hogy a Bizottság csupán azon befolyást említette, amelyet a kisebbségi részvényes gyakorolhatott, vagy nem gyakorolhatott, és hogy a Törvényszék nem vizsgálta, hogy e részvényes képes volt-e befolyást gyakorolni a WWTE-re, vagy sem. Ennélfogva egyetlen körülmény sem igazolja a WWTE magatartása miatti felelősség SCC-nek való betudását.
- 99 A Bizottság az első jogalap első részének elutasítását kéri. Különösen arra hivatkozik, hogy az AOI és az SCTC csupán az elsőfokú eljárás során hivatkozott azon érvre, miszerint közös irányítás esetén a leányvállalat által elkövetett jogsértésért fennálló felelősséget az azt közösen irányító két részvényesnek kell betudni, és ezért úgy véli, hogy ezen érv elfogadhatatlan.

ii) A Bíróság álláspontja

- 100 Előjáróban a Bizottság által az AOI-nak és az SCTC-nek az egyetlen vállalkozás fogalmának téves alkalmazására vonatkozóan felhozott érvevel szembeni elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani, ugyanis úgy lehet tekinteni, hogy ez az érv a Törvényszék előtt már korábban felhozott érv továbbfejlesztése, és amelyet a megtámadott ítélet 56. és 57. pontja számba is vesz.
- 101 A Bíróság a hivatkozott érv tartalmi része kapcsán már megállapította, hogy két, egymástól független anyavállalat által a leányvállalatuk által gyakorolt közös irányításnak főszabály szerint nem mond ellent az, hogy a Bizottság megállapítsa, hogy gazdasági egység áll fenn az egyik anyavállalat és a szóban forgó leányvállalat között, még akkor is, ha az anyavállalat kisebb részesedéssel rendelkezik a leányvállalatban, mint a másik anyavállalat (lásd ebben az értelemben fent hivatkozott AceaElectrabel Produzione kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. pontját). Ennélfogva még inkább úgy tekinthető, hogy mind az anyavállalat, mind azon leányvállalata, amely maga is anyavállalata annak a társaságnak, amely a jogsértést elkövette, az utóbbi társasággal hármásban gazdasági egységet alkot.
- 102 Ezen túlmenően – amint arra a jelen ítélet 42-44. pontjában emlékeztettünk – a Bizottság jogosult a bírságszabó határozatot az a az EK 81. cikkel szembeni jogsértésben részt vevő leányvállalat anyavállalatának címezni anélkül, hogy köteles lenne az anyavállalatnak a jogsértésben való személyes részvételét bizonyítani, feltéve hogy az utóbbi ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol e leányvállalat üzletpolitikájára.
- 103 Következésképpen az a megállapítás, hogy e társaságok között gazdasági egység áll fenn, nem ellentétes pusztán azzal a ténnyel, hogy az SCC és az SCTC a szóban forgó időszak során csupán közös irányítást gyakorolt a WWTE felett, feltéve hogy bizonyított, hogy az SCC és az SCTC ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt a WWTE üzletpolitikájára.

- 104 E tekintetben emlékeztetni kell, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 172–193. pontjában részletesen megvizsgálta azokat a bizonyítékokat, amelyekre a Bizottság támaszkodott, mielőtt a hivatkozott ítélet 194. pontjában megállapította volna, hogy e bizonyítékok jogilag megkövetelt módon bizonyítják a meghatározó befolyás tényleges gyakorlását.
- 105 Figyelemmel különösen a megtámadott ítélet 182–186. pontjában vizsgálta bizonyítékokra – amelyek az SCTC által a WWTE felett gyakorolt befolyásra vonatkoztak –, a megtámadott ítélet 172–194. pontjában szereplő megfontolások keretében egyrészt a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, másrészt e megfontolások alapján – az AOI és az SCTC állításával ellentétben – a Törvényszék jogszerűen állapíthatta meg a meghatározó befolyás tényleges gyakorlásának tényét.
- 106 A fentiekre tekintettel az AOI és az SCTC által előterjesztett fellebbezés első jogalapjának első részét el kell utasítani.
- b) Az első jogalapnak az alapvető jogok megsértésére vonatkozó, második részéről
- i) A felek érvei
- 107 Az AOI és az SCTC úgy véli, hogy a megtámadott ítélet bizonyos alapvető jogait – vagyis a Charta 48. cikkében és 49. cikkében előírt ártatlanság véelmét és a saját cselekményért fennálló személyes felelősség és a büntetések egyéniesítésének elvét – sérti. Véleményük szerint a Charta hatálybalépése közvetlenül hatással van a jelen ügyre, mivel a hivatkozott elvek ettől fogva az elsődleges jogforrással egyenértékűek.
- 108 Az AOI és az SCTC azt állítja, hogy a hivatkozott alapvető jogoknak megfelelően a „bűnösség véelme” főszabály szerint tiltott, és csak különleges körülmények között elfogadható. Márpedig a Törvényszék úgy alkalmazta a leányvállalat 100%-os tulajdonlásából eredő meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelmet, hogy a jelen ügyben nem álltak fenn különleges körülmények. Ezen túlmenően a velük szemben kiszabott bírságok nem csekélyek, hanem igenis jelentősek.
- 109 A Bizottság úgy véli, hogy a fellebbezés alátámasztására felhozott első jogalap második része elfogadhatatlan, különösen arra hivatkozva, hogy az új érveken alapul.
- ii) A Bíróság álláspontja
- 110 Amint arra a Bizottság helyesen hivatkozik, az AOI és az SCTC az első fellebbezési jogalapjuk második részében felhozott érvekre az elsőfokú eljárást megindító keresetlevelében nem hivatkozott.
- 111 Mindazonáltal az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot, amelyet a Törvényszéknél nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy az a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz. A Bíróság hatásköre a fellebbezés során főszabály szerint a Törvényszék előtt megvitattott jogalapok ez utóbbi általi értékelésének vizsgálatára korlátozódik (lásd többek között a C-97/08. P. sz., Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-8237. o.] 38. pontját, valamint a fent hivatkozott Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 32. pontját) (a fent hivatkozott AceaElectrabel Produzione kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 113. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 112 Következésképpen az első jogalap második részét mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 113 Mindenesetre a jelen ítélet 108. pontjában összefoglalt érvelés az ugyanezen ítélet 46. és 47. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatra tekintettel teljesen megalapozatlan.

114 Ennélfogva a jelen jogalap egészét el kell utasítani.

2. Az AOI és SCTC által előterjesztett második, a védelemhez való jog és a Törvényszék eljárási szabályzata 48. cikke 2. §-ának megsértésére vonatkozó jogalapról

a) A felek érvei

115 Először is az AOI és az SCTC azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette védelemhez való jogukat azáltal, hogy az eljárási szabályzata 48. cikke 2. §-ának megsértésével a sajátjaként fogadott el egy, a Bizottság által a Törvényszék írásbeli kérdésére adott válaszként előadott új érvet.

116 A hivatkozott válaszban ugyanis a Bizottság visszautalt azon korábbi nyilatkozataira, miszerint a Universal és a Universal Leaf a közigazgatási eljárás során megdöntötte a Deltafina kizárólagos tulajdonlásából eredő meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelmet, és először mondta ki, hogy úgy döntött, hogy nem kizárólag erre a vélelemre támaszkodik, hanem kettős alapon bizonyítja a[z anyavállalatok] felelősség[é]t, figyelembe véve azokat a további bizonyítékokat is, amelyekről azt állította, hogy a Universal és a Universal Leaf anyavállalatok esetén nem léteztek. Az AOI és az SCTC viszont nem volt lehetőségük arra, hogy beadványaikban válaszoljanak a „kettős alapú” módszerre vonatkozó érvre.

117 Másodszer az AOI és az SCTC hangsúlyozza, hogy a Bizottság az állandó ítélkezési gyakorlat szerint köteles a vitatott határozatban szereplő érvelést követni, és e határozatot nem igazolhatja utólagosan az uniós bíróság előtt. Ez a követelmény pedig szükségképpen vonatkozik a Törvényszékre is.

118 Az AOI és az SCTC megjegyzi, hogy a vitatott határozat (371)–(373) preambulumbekzdése egyáltalán nem hivatkozik a Törvényszék által elfogadott „kettős alap” kritériumára. A Törvényszék tehát a Bizottság által állítólagosan alkalmazott módszert határozta meg, amelyet utólagosan a hivatkozott határozat szövegkörnyezetéből vezetett le. Mindazonáltal azon indokok, amelyek miatt a Bizottság a szóban forgó határozatban kétértelműen fogalmazott, egyébiránt nem teszik lehetővé, hogy a Törvényszék elkendőzze a Bizottság érvelésének hiányosságait, sem azt, hogy a Bizottság utólagosan érvelhessen.

119 A Bizottság úgy véli, hogy a második fellebbezési jogalap elfogadhatatlan, mivel egy, a Törvényszék előtti eljárás során bekövetkezett szabálytalanságon alapuló érv csak akkor elfogadható, ha e szabálytalanság a felperes érdekeit veszélyeztette. Az AOI és az SCTC viszont nem bizonyította, hogy érdekeik sérültek volna. Ezenfelül a Bizottság úgy véli, hogy e jogalap hatástalan.

b) A Bíróság álláspontja

120 Előjáróban el kell utasítani a Bizottság azon érvelését, miszerint a jelen jogalap elfogadhatatlan. Amint ugyanis arra a főtanácsnok indítványának 187. és 188. pontjában rámutatott, az AOI és az SCTC által hivatkozott érvek a védelemhez való joguk megsértésére vonatkoznak. Márpedig amennyiben az ilyen jogsértés bebizonyosodik, az a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethet.

121 Mindazonáltal ezen érv érdemét tekintve előjáróban meg kell állapítani, hogy – az AOI és az SCTC állításával ellentétben – a Törvényszék értékelését nem a Bizottság által az eljárás során előterjesztett új érvre alapozta, hanem – amint az a megtámadott ítélet 141. és azt követő pontjaiból kitűnik – a vitatott határozattal kapcsolatos saját, összességében vett értelmezésére. Így különösen, a megtámadott ítélet 147. pontjából az következik, hogy a Törvényszék a Bizottság eljárás során tett nyilatkozatait csupán a szóban forgó határozat saját értelmezésének alátámasztására vette figyelembe.

- 122 Következésképpen egyrészt el kell utasítani az AOI és az SCTC által hivatkozott azon érvet, miszerint a Törvényszék nem vizsgálta meg a vitatott határozatban található érvelést, hanem a sajátjaként fogadott el egy, a Bizottság által az eljárás során előadott új érvet.
- 123 Másrészt az AOI-nak és az SCTC-nek a Törvényszék eljárási szabályzata 48. cikke 2. §-ának megsértésére vonatkozó érve – amint arra a Bizottság helyesen hivatkozik – hatástalan. Ugyanis állításukkal ellentétben e rendelkezés nem értelmezhető úgy, hogy annak célja a Törvényszék mérlegelési jogkörének korlátozása, és ennél fogva a Törvényszék egy adott határozatot nem értelmezhet bizonyos módon azon indokból, hogy az eljárás feleinek egyike elkésetten ugyanezt az értelmezést javasolta. Ezen túlmenően az AOI-nak és az SCTC-nek az elsőfokú eljárás tárgyalási szakaszában alkalma volt arra, hogy álláspontját kifejtse a Bizottság nyilatkozataival kapcsolatosan.
- 124 Következésképpen a második fellebbezési jogalapot el kell utasítani.

3. Az AOI és az SCTC által előterjesztett harmadik, az egyenlő bánásmód elvének megsértésére vonatkozó fellebbezési jogalapról

a) A felek érvei

- 125 Elsősorban az AOI és az SCTC arra hivatkozik, hogy a Törvényszék három helyen alkalmazta tévesen a jogot, amikor a „kettős alapra” vonatkozó kritériumot elfogadta a meghatározó befolyás tényleges gyakorlása bizonyítása, valamint annak érdekében, hogy az anyavállalatoknak tudhassa be az általuk kizárólagosan irányított leányvállalataik magatartásáért fennálló felelősséget.
- 126 Először is ez a módszer a társaságok közötti hátrányos megkülönböztetésre nyújtana lehetőséget a keresetük keretében előadott érvelés megalapozottsága függvényében. Ugyanis a Bizottság spekulatív és hátrányosan megkülönböztető módon járt el a vitatott határozat címzettjeiként szereplő vállalkozásokkal szemben az ezen határozat révén nem érintett vállalkozásokhoz képest egy olyan módszer elfogadásával, amely elővigyázatosságból a további bizonyítékok rendelkezésre állása alapján kiszűri a szóban forgó vélelem megdöntésének lehetséges eseteit.
- 127 Másodsorban az AOI és az SCTC úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy úgy ítélte meg, hogy a Bizottság megemelte a megkövetelt bizonyítás szintjét, ugyanis a Törvényszék nem állapította meg, hogy a Bizottság a szóban forgó vélelem alkalmazását további bizonyítékoktól tette függővé. A Bizottság tehát anélkül alkalmazhatta e vélelmet, hogy más jogalapot használt volna a meghatározó befolyás tényleges gyakorlásának igazolásához.
- 128 Harmadszor az AOI és az SCTC megjegyzi, hogy a Bizottság a vitatott határozat (376) preambulumbekkezdésében azért zárta ki a Universal és a Universal Leaf felelősségét, mert a vizsgálati akta egyáltalán nem tartalmazott az utóbbi vállalkozásoknak a jogsértésben való tényleges részvételére utaló jelet. Márpedig a Bizottság soha nem mondta ki, hogy az SCC vagy az SCTC ténylegesen részt vett volna a WWTE által elkövetett jogsértésben, mégis megállapította azok felelősségét, ezáltal eltérő kritériumokat alkalmazott velük szemben, ennél fogva megsértette az egyenlő bánásmód elvét.
- 129 Másodsorban az AOI és az SCTC az egyenlő bánásmód elvének a jogsértésért fennálló felelősség betudhatósága megállapítására vonatkozó módszer alkalmazása során történő megsértésére hivatkozik.
- 130 A Törvényszék egyrészt nem vizsgálta meg, hogy a Deltafina, a Universal és a Universal Leaf egyetlen gazdasági egységnek minősül-e. Ennél fogva az AOI és az SCTC véleménye szerint a Törvényszék nem tudta meghatározni, hogy a Bizottság hátrányosan kezelte-e őket az előbbi vállalkozásokhoz képest. Ezen túlmenően a vizsgálati aktából kitűnik, hogy a Universal arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy

támogatta a saját leányvállalatának, a Taesnek az együttműködésre vonatkozó döntését, és hogy két leányvállalata is részt vett a jogellenes magatartásban, amely arra engedett következtetni, hogy meghatározó befolyást gyakorolt a leányvállalatai felett.

- 131 Másrészt az AOI és az SCTC arra hivatkozik, hogy az SCC és az SCTC helyzete teljesen megegyezett a Universal és a Universal Leaf helyzetével, ugyanis e társaságok mindegyike leányvállalatai 100%-os tulajdonosa volt. Mivel a Törvényszék a TCLT-t érintő részben megsemmisítette a vitatott határozatot, a felelősség SCC-nek és SCTC-nek való betudását is meg kellett volna semmisítenie e társaságoknak a Universalhoz és a Universal Leafhez képest történő hátrányos kezelésének elkerülése érdekében.

b) A Bíróság álláspontja

- 132 Elsősorban a Törvényszék megállapítása szerint a Bizottság által az anyavállalatoknak a vitatott határozatban meghatározott kartellben való részvételéért fennálló felelősségének megállapítása érdekében elfogadott „kettős alapra” vonatkozó kritériummal kapcsolatosan emlékeztetni kell, hogy a Törvényszék a Bizottság e megközelítését e határozat részletes elemzéséből következtette ki, amely elemzés elvégzése során – amint az a jelen ítélet 121. pontjában megállapításra került – egyáltalán nem alkalmazta tévesen a jogot.
- 133 Így különösen, a Törvényszék ezen értelmezésével helyesen utasította el a vitatott határozat (376) preambulumbekzdésének AOI és SCTC által javasolt olvasatát, miszerint a Bizottság azért nem állapította meg Universal és a Universal Leaf felelősségét, mert egyetlen utalás sem volt e két utóbbi társaságnak a jogsértésben való tényleges részvételére, ugyanis ez az értelmezés ellentétes a szóban forgó határozat egészének, és különösen a határozat (18), (376), (384), (391), (392), (397), (399) és (400) preambulumbekzdésének olvasatával, amelyeket egyébiránt a Törvényszék a megtámadott ítélet 133. és azt követő pontjaiban megvizsgált.
- 134 Egyébiránt a Bizottságnak egy, a pusztán a meghatározó befolyásra vonatkozó meg nem döntött vélelemre támaszkodó határozat jogszerűségével kapcsolatos kételyeire nézve a jelen ítélet 51–53. pontjában megállapításra került, hogy a Törvényszéknek jogában állt úgy ítélni, hogy a jelen ügyben a Bizottság jogosult volt a jelen ítélet 46. és 47. pontjában emlékeztetett ítélkezési gyakorlat értelmében főszabály szerint elegendőnek tekintetnél szigorúbb bizonyítási követelményt állítani magával szemben.
- 135 Hozzá kell tenni, hogy a Törvényszék által alkalmazott „kettős alapra” vonatkozó kritérium objektív jellegű, ugyanis az csupán arra szorítkozik, hogy az adott anyavállalat által a leányvállalata alaptőkéjének kizárólagos tulajdonlásából eredő meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelem megerősítésére szolgáló bizonyítékokat követelje meg. Vagyis az AOI és az SCTC állításával ellentétben ez a kritérium nem a vitatott határozat címzettjeiként szereplő vállalkozások által kifejtett érvelés megalapozottságán alapul.
- 136 Másodsorban a „kettős alapra” vonatkozó kritérium jelen ügyben való alkalmazása kapcsán rá kell mutatni arra, hogy az AOI és az SCTC érvelésében lényegében azt állítja, hogy a Törvényszéknek meg kellett volna vizsgálnia, hogy a Deltafina, a Universal és a Universal Leaf gazdasági egységet képezett-e, és amennyiben erre a kérdésre igenlő a válasz, a Törvényszéknek meg kellett volna semmisítenie a vitatott határozatot az SCC-t és SCTC-t érintő részében, mivel a Bizottság hátrányosan megkülönböztető módon kezelte az utóbbiakat a Universalhoz és a Universal Leafhez képest.
- 137 E tekintetben elegendő emlékeztetni arra, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 141–147. pontjában ugyanazon jogi kritériumot alkalmazta az összes anyavállalatra nézve, és hogy a TCLT esetét kivéve a szóban forgó társaságok felelősségét az anyavállalatok által a

leányvállalatuk/leányvállalataik alaptőkéjének kizárólagos tulajdonlásából eredő meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelem megerősítésére szolgáló bizonyítékok fennállása vagy fenn nem állása alapján állapította meg vagy vetette el.

138 E körülmények között, mivel az AOI és SCTC egyáltalán nem tudta bizonyítani az egyenlő bánásmód elvének megsértését, az utóbbiak által fellebbezésük alátámasztása érdekében felhozott harmadik jogalapot el kell utasítani.

4. A bírság csökkentésére vonatkozó kérelemről

139 Az AOI és az SCTC úgy véli, hogy a vitatott határozat megsemmisítése esetén a Bíróságnak csökkentenie kellene az AOI-val és az SCTC-vel szemben kiszabott bírság összegét.

140 Tekintettel arra, hogy a fenti megfontolások összességére figyelemmel a vitatott határozat megsemmisítésének nincs helye, az AOI-val és az SCTC-vel szemben kiszabott bírság összegének csökkentésére vonatkozó kérelmet – amelyet egyébként a Törvényszék előtt nem is adtak elő – el kell utasítani.

141 Mivel az AOI és az SCTC által fellebbezésük alátámasztása érdekében felhozott egyik jogalapról sem lehet helyt adni, a fellebbezést el kell utasítani.

V – A költségekről

142 A Bíróság eljárási szabályzata 69. cikkének 2. §-a alapján, amely ugyanezen szabályzat 118. cikke értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó, a Bíróság a pereszes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

143 Mivel az AOI és az SCTC C-628/10. P. sz. ügyben előterjesztett fellebbezés tekintetében pereszes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őket az e fellebbezéssel kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

144 Mivel a Bizottság a C-14/11. P. sz. ügyben előterjesztett fellebbezés tekintetében pereszes lett, az AOI és az SCTC Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell az e fellebbezéssel kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság a fellebbezéseket elutasítja.**
- 2) **A Bíróság az Alliance One International Inc.-t és a Standard Commercial Tobacco Company Inc.-t kötelezi a C-628/10. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezéssel kapcsolatban felmerült saját költségeiknek, valamint az Európai Bizottság fellebbezéssel kapcsolatban felmerült költségeinek viselésére.**
- 3) **A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a C-14/11. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezéssel kapcsolatban felmerült saját költségeinek, valamint az Alliance One International Inc., a Standard Commercial Tobacco Company Inc. és a Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd. fellebbezéssel kapcsolatban felmerült költségeinek viselésére.**

Aláírások